

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Garamvölgyi Vilmosné ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Somogyi János ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása és egyéb igények iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 7.M.560/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.265/2007/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.265/2007/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek
- tizenöt nap alatt - 5.000 /ötezer/ forint felülvizsgálati
eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 28.620
/huszonnyolcezer-hatszázhusz/ forint felülvizsgálati
eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetése megállapítását, és az alperes jogutódja ennek megfelelő marasztalását kérte.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 7.M.560/2004/53. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogelődje jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, amely az alperesnél 2003. december 31-én az alperes jogelődjének halálakor szűnt meg. Kötelezte az alperest, hogy az Mt. 98. § (2) bekezdésében felsorolt okiratokat javított tartalommal adja ki, és fizessen meg a felperesnek 595.810 forintot, valamint 476.560 forint után késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2002. április 1-én kötött munkaszerződést az alperessel (az alperes jogelődjével) heti 30 órás munkaidővel. A munkaviszonyt a felperes több hosszabb időtartamú keresőképtelensége és a felperes különböző jogcímű követeléseinek bejelentése után az alperesi jogelőd 2003. január 20-án megszüntette, amikor a felperessel közölte, hogy „kijelentette”, és megküldte a részére a 2003. január 13-ára dátumozott igazolásokat.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperes jogelődje a felperes munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg. A per alperesét mint az elhunyt munkáltató jogutódját arra hivatkozva marasztalta, hogy a Legfelsőbb Bíróság Mfv.E.10.461/2005/1. számú végzésével hivatalból elutasította a felperesnek a másodfokú bíróság 8.Mf.28.163/2004/2. számú jogerős végzése ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmét. Ezen végzéssel a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését, amely szerint a felperes elhunyt munkáltatójának jogutódja a jelen per alperese.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.256/2007/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva a marasztalási összeget 473.427 forintra leszállította.

Az indokolás hivatkozott a helyes tényállásból levont helytálló következtetésre, és alaptalannak minősítette az alperesnek a jogutódlás hiányával kapcsolatos fellebbezési érvelését, mely szerint a felperes a jelen perbeli igényeit mint hagyatéki hitelező polgári perben érvényesíthette volna. Egyetértett a jogellenességre vonatkozó elsőfokú ítéleti döntéssel is.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében és annak a törvényes határidőn belül történt kiegészítésében a Pp. 111. § (1) bekezdése, valamint az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény 13. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése megsértésére hivatkozva vitatta, hogy az elhunyt egyéni vállalkozó munkáltató örököséként annak jogutódja lenne, és így perbe vonható lett volna a munkaügyi perben. Érvelése szerint a Legfelsőbb Bíróságnak korábbi végzésével hivatalból kellett elutasítania a jogutódlás megállapítása körében hozott korábbi jogerős végzést, mivel ellene nem volt helye felülvizsgálati kérelemnek, ezért ezen határozatok nem minősülnek az ügy érdemében hozott döntésnek. Így a jogutódlás kérdése jelen eljárásban vitatható. Álláspontja szerint a Pest Megyei Bíróság jelen perben hivatkozott 8.Mf.28.163/2004/2. számú végzése kizárólag az Mt. alapján vizsgálta a jogutódlás kérdését, holott a meghalt vállalkozó örököséként nem folytatta tovább a vállalkozást, így nem lehetett szó továbbfoglalkoztatásról. Vitatta, hogy hagyatéki hitelezőként elismerte volna az igényt. A felperes és elhunyt édesanyja (a korábbi munkáltató) közötti levelezésre

hivatkozva iratellenesnek tartotta a szóbeli felmondásra vonatkozó megállapítást, mivel a felperes a levelekből megállapíthatóan elismerte a felmondó levél kézhezvételét. A felperes jogi képviselővel rendelkezett, aki kioktathatta az igényérvényesítés határidejéről, ezt a határidőt azonban elmulasztotta. Mindezek miatt a felperes keresetét elutasító határozat hozatalát kérte. A felülvizsgálati kérelem kiegészítésében a Ptk. 232. § (2) bekezdése alapján a késedelmi kamat 11%-os mértékét is vitatta.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az alperes felülvizsgálati kérelmének elutasítását, továbbá az első- és másodfokú ítéletnek megfelelően az alperesnek a megszüntető okiratok megfelelő tartalmú kiadására kötelezését kérte, mivel ennek még nem tett eleget. Kérte továbbá, hogy a Legfelsőbb Bíróság „hivatalból korrigálja” az elmaradt munkabér számításánál megállapítható számítási hibát. A jogutódlásra vonatkozó alperesi felülvizsgálati érvelést vitatva arra is utalt, hogy a jelenlegi alperes az elhunyt vállalkozónak könyvelője volt. Hangsúlyozta, hogy a keresetét még a munkáltató életében előterjesztette.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati kérelmét és annak törvényes határidőn belüli kiegészítését [Pp. 272. § (1) bekezdés] tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Nem vitás, hogy a felperes keresete az alperes elhunyt édesanyjával mint munkáltatóval fennállt munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeinek alkalmazására irányult. A munkaügyi jogvita elbírálására a munkaügyi bíróság rendelkezik hatáskörrel (Pp. 22. § (2) bekezdés), a felperes a keresetét az illetékes munkaügyi bírósághoz nyújtotta be a munkáltatója mint alperes ellen, aki a per folyamán elhunyt.

A volt munkáltató (az alperesi jogelőd) halálával a peresített követelés nem vesztette el jogalapját, abban - a munkaügyi perben érvényesített keretben - a Pp. 61. § (2) bekezdése értelmében az alperesi munkáltató halála miatt perbeli jogutódlásnak volt helye. A per tárgya a már megszűnt munkaviszonyból eredő vagyoni követelés volt, és akkor nem lett volna helye perbeli jogutódlásnak, ha a per tárgya nem örökölhető anyagi jogviszonyból ered. Téves ezért az alperesnek a munkajogi jogutódlás hiányával kapcsolatos perbeli és felülvizsgálati érvelése, továbbá nem minősült az ügy érdemét érintő lényeges eljárási jogszabálysértésnek a felperes keresetének érdemi elbírálása a félbeszakadás mellőzésével [Pp. 275. § (4) bekezdés].

Az eljárás bíróságok a perbeli bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő értékelésével jutottak arra a megalapozott következtetésre, hogy az alperes jogelődje a munkaviszonyt szóbeli felmondással jogellenesen szüntette meg [Mt. 87. § (2) bekezdés].

A munkaügyi bíróság ezen megállapítás perdőntő bizonyítékaként a felperes és a néhai munkáltató levelezését jelölte meg, amit P. R. tanúnyilatkozata alátámasztott; mindezeket a felülvizsgálati kérelem nem cáfolta. Az ily módon megszüntetett munkaviszonyt az utóbb közölt írásbeli felmondások már nem érintették, így ezek indokai vizsgálatát is jogszerűen mellőzték az eljárás bíróságok.

Érdemben helytálló az első- és a másodfokú bíróság jogi álláspontja a keresetindítási határidő körében is, mivel a jogorvoslati határidővel kapcsolatos munkáltatói figyelmeztetés elmaradása miatt a 30 napos keresetindítás elmulasztása a bírói gyakorlat szerint nem járt az elkövettség jogkövetkezményével. A Legfelsőbb Bíróság 4/2003.(XII.21.) PJE számú jogegységi határozatából következően megállapítható továbbá, hogy az Mt. perbeli időben hatályos 202. §-ában meghatározott 30 napos keresetindítási határidő elmulasztásához a törvény nem fűzött jogvesztő hatást, ezért a felperes a keresetét elévülési időben belül előterjeszthette. Az eljárás bíróságok tehát a felperes munkaviszony megszüntetéssel összefüggő keresetét helyesen vizsgálták érdemben.

Az alperes a fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú ítéletnek a késedelmi kamatra vonatkozó rendelkezését, ezért a kamat vizsgálata a felülvizsgálati eljárásban már nem lehetséges, miután ez a kérdés a másodfokú eljárásnak nem képezte tárgyát [Pp. 270. § (2) bekezdés, BH 2002.447.].

A felperes felülvizsgálati kérelemmel, csatlakozó felülvizsgálati kérelemmel nem élt, a jogerős ítéletben megállapított munkabér összegének „kijavítására” a felülvizsgálati eljárásban nincs mód [Pp. 224. § (1) bekezdés].

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján viseli.

Budapest, 2008. szeptember 10.

***Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Tálné dr. Molnár Erika
s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró***

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő